

си божемъ три години, доклѣ ся изучать на тыя работы добрѣ, па тога да гы пратите. — Че не учять ли ся, рѣче, тръговскы науки въ училища-та Ви? — Ни въ едно, отговорихъ му. — Тогась е щцета за разноску-ты, кога не можъть училища-та ви да произведжъ божемъ едны тръговцы ако не повече нѣщо. Блажени нищии духомъ! рѣченаясѣтнѣ, па прѣстанж да ми говори за това; ала кого ублажи, да-ли родители-ты или ученицы-ты или другы нѣкон, тукъ не можяхъ да му ся договѣдж.

Отъ тыя малко примѣры, колко-то казахъ до тукъ, всякой ще види и познае, колко назадъ смы останжли ные отъ ученыа свѣтъ и каквы сж още наши-ты работы спорядъ тѣхны-ты; а всичко това у насъ быва така отъ досегашня-тж неурядность на наши-ты училища, или съ другы думы да го рѣкж: отъ наше-то си немареніе за образование — за по-добъръ животъ. Таково е то кога-то сж ся дръжали и дръжатъ училища безъ разлогъ, безъ цѣль, безъ намѣреніе за да извлѣчемъ отъ тѣхъ нѣкаквж полжж и безъ да отговарять тѣ на свѣрѣмненны-ты ни потрѣбы, а само за да си гы *има*мы: да не игражъ дѣтца-та, а да ходять *да чешжшь* въ тѣхъ, нъ не и *да научяшь* нѣчто полезно за прѣзъ жовота имъ. Па каквы-то да были тѣ доседа, добрѣ че гы е имало и тѣхъ: „ела зло че безъ тебе по-зло!“

Нека кажемъ за досегашни-ты ни училища: „всяко нѣчто въ свое врѣмя,“ па дай да видимъ какъ и каквы ни трѣба да бжджъ тѣ пакъ за напрѣдъ, та да ни отговарять на нужды-ты; зачто сега живѣемъ пакъ съвсѣмъ въ друго врѣмя, та и другы нужды имамы.

Както гледамы сега у насъ на всждѣ испонапрѣчены телеграфы-ты така наскоро щемъ видимъ накрѣстосаны и желѣзны пѣтища, кон-то съвсѣмъ наопаки щжъ измѣнятъ наши-ты работы и нашій поминѣжъ. Тогась наши-ти просты занаяте не щжъ да струвать вечъ пары, нъ ще ся иска знаяніе: зачто-то мнозина щжъ бжджъ принудены да испустять иглж-тж, чюка и мотыкж-тж и да станжъ вѣчны слугы на учены-ты. Заради това дайте да побрѣзамы, докле е врѣмя, та да си поправимъ училища-та и да удомимъ и у насъ наукж-тж и знаяніе-то — това свѣтско богатство. А за всичко това намъ ни трѣбвать добры училища, зачто-то само тын едни сж, кон-то можъть да ны разбудять и